

Vergaderjaar 2023–2024

36 410 IV

Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2024

Nr. 74

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 juni 2024

Sinds 10 oktober 2010 is de Algemene Maatregel van Rijksbestuur (Amvrb) Samenwerkingsregeling waarborging plannen van aanpak landstaken Curaçao en Sint Maarten (hierna: Samenwerkingsregeling) van kracht. Hierin is vastgelegd dat er voor de landstaken die Curaçao en Sint Maarten op het moment van de staatkundige hervorming nog niet naar behoren konden uitvoeren, een plan van aanpak is om toe te werken naar zelfstandige uitvoering van de landstaak.

De Samenwerkingsregeling geeft de mogelijkheid om de regeling te verlengen met twee jaar wanneer niet alle plannen binnen de termijn afgerond zijn. Verlenging per koninklijk besluit heeft eerder plaatsgevonden in 2012, 2014, 2016, 2018, 2020 en 2022. De huidige werkingsduur van de Samenwerkingsregeling loopt tot 10 oktober 2024. Omdat de plannen van aanpak Detentie en Politie van Sint Maarten nog niet zijn afgerond, wordt de Samenwerkingsregeling opnieuw verlengd.

Stand van zaken Curaçao

De Voortgangscommissie Curaçao heeft in februari 2017 geconstateerd dat alle plannen van aanpak landstaken Curaçao zijn uitgevoerd. De Voortgangscommissie Curaçao heeft haar werkzaamheden per 1 juni 2017 beëindigd. Sindsdien heeft de Samenwerkingsregeling geen betekenis meer voor Curaçao.

Stand van zaken Sint Maarten

Sint Maarten heeft drie van de oorspronkelijke vijf plannen van aanpak voor de uitvoering van landstaken afgerond. De plannen van aanpak voor het gevangeniswezen en de politie zijn nog in uitvoering.

Detentiewezenen

In 2020 heeft Nederland eenmalig € 30 mln. beschikbaar gesteld, waarvan € 20 mln. beschikbaar komt voor de bouw van een nieuwe gevangenis en de resterende € 10 mln. voor structurele verbeteringen van de detentieomstandigheden.¹ Met deze middelen heeft Sint Maarten de afgelopen jaren hard gewerkt om het plan van aanpak detentie uit te voeren. Op 7 december 2021 zijn Sint Maarten en Nederland een overeenkomst aangegaan met de United Nations Office for Project Services (UNOPS) voor fase 1 van het project voor een nieuwe gevangenis op Sint Maarten: het ontwerp van de faciliteiten en de voorbereiding van de aanbesteding.² De ondertekening van de overeenkomst door Sint Maarten, Nederland en UNOPS voor fase 2 van het project, voor de daadwerkelijke bouw van de nieuwe gevangenis, is voorzien voor later dit jaar. De bouw van een nieuwe gevangenis zou een belangrijke mijlpaal betekenen in de verbetering van het gevangeniswezen. Op basis van het plan van aanpak detentie werkt Sint Maarten ook aan de ontwikkeling en versterking van de organisatie van de Point Blanche gevangenis. In 2023 heeft het National Recovery Program Bureau (NRPB) een bijdrage ontvangen om het programmamanagement hiervan op zich te nemen, waarmee de beperkte uitvoeringscapaciteit van het Ministerie van Justitie en de gevangenis wordt versterkt.

Politie

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid biedt daarnaast hulp en bijstand bij het plan van aanpak politie door middel van ondersteuning van medewerkers van de Nationale Politie aan het Korps Politie Sint Maarten (KPSM). De NRPB heeft in 2023 ook een bijdrage ontvangen van BZK voor een grondige renovatie van de politiecellen in Philipsburg. Dit project zal dit jaar van start gaan.

47^e Voortgangsrapportage

Over de uitvoering van de plannen van aanpak wordt gerapporteerd door de voortgangscommissie Sint Maarten. Op 1 februari 2023 zijn een nieuwe voorzitter en een nieuw lid namens Nederland van de voortgangscommissie benoemd. Tevens bij deze brief bijgevoegd vindt u de 47^e voortgangsrapportage over de periode januari tot augustus 2023, de eerste voortgangsrapportage van de commissie in haar nieuwe samenstelling. In deze rapportage benoemt de commissie de samenwerking met UNOPS en de NRPB op het plan van aanpak detentie als positieve stappen, maar ziet de commissie nog ruimte voor verbetering waar het gaat om verheldering van onderlinge rol-, taak- en verantwoordelijkheidsverdeling. Wat betreft het plan van aanpak politie noemt de commissie onder andere het belang van het formaliseren van de politieorganisatie, het afronden van het functieboek en het werven om de minimale bezetting van het Korps te realiseren.

De rapportage van de voortgangscommissie benadrukt dat ondanks de gemaakte stappen de samenwerking met Nederland nog hard nodig is om de plannen van aanpak te kunnen afronden. Aangezien de Samenwerkingsregeling voor Nederland een belangrijke grondslag biedt voor deze samenwerking, is het van belang om deze regeling te verlengen.

¹ Kamerstukken II 2020/21, 35 420, nr. 203

² Kamerstukken II, 2021–2022, 36 200 IV, nr. 35.

Proces tot verlenging Amvrb

De Rijkswet is op 21 juni ingestemd met de verlenging van de Amvrb. Conform artikel 42, vierde lid, van de Amvrb dienen beide Kamers van de Staten-Generaal gekend te worden in ieder besluit tot beëindiging of verlenging van de Amvrb. Daarnaast dient de verlenging van het besluit uiterlijk twee maanden voor het verstrijken van de huidige termijn (10 augustus 2024) bekendgemaakt te worden. Het ontwerp van het koninklijk besluit dat deze verlenging regelt treft u bij dit schrijven aan.

Op 21 oktober 2023 de Rijkswet aangenomen tot wijziging van de artikelen 14 en 38 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden (*Stb.* 2023, 407), waarmee de mogelijkheid is beperkt een algemene maatregel van rijksbestuur uit te vaardigen zonder wettelijke grondslag daartoe. In samenspraak met Aruba, Curaçao en Sint Maarten wordt op dit moment gewerkt aan Rijkswetgeving die een grondslag biedt voor zelfstandige algemene maatregelen van rijksbestuur die hun gelding dienen te behouden, waaronder de Samenwerkingsregeling.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A.C. van Huffelen